

παλαιοὶ ἰσχυρίζονται ὅτι ὁ νεαρὸς κόκκυξ καταβροχθίζει τοὺς ἰδίους τοῦ θετοῦς γονεῖς. Φυσικῶς τοῦτο δὲν εἶνε ἀληθές, πιθανῶς δὲ νὰ προῆλθεν ἐξ ὑποθέσεως μόνον τῶν παρατηρητῶν, οἵτινες ἰδόντες τὸ εὐρέως ἀνεωγμένον ῥάμφος τοῦ, παρεκινήθησαν νὰ ἐκφέρωσι τὴν γνώμην ταύτην.

Εἰς ἐπίλογον τῶν ὀλίγων τούτων περὶ τοῦ κόκκυγος σημειώσεων παραθέτομεν τοὺς ἐξῆς στίχους τοῦ ἀειμνήστου Ἡλία Τανταλίδου.

Βαθεῖα ἔστ' ἡ δάσος κλαδεῖ τὸ μαῦρ' ὀλημερῆς,
ποὺλὶ δὲν βλέπεις πουνενά, πλὴν ὅσα προχωρεῖς
μέσ' ἀπ' τὰ σύνδεσθρα φωνή
σὲ θέλγει πάντα σιγανή
κούκου, κούκου, κούκου, κούκου, κούκου.

Τὰ δάση λάμπουν ἑσταῖς λοξαῖς ἀκτῖνες τῆς αὐγῆς,
κ' ἡ αὔρα παίζει ταῖς βραδυαῖς μετ' τῇ δροσίᾳ τῆς γῆς

ὁμῶς καὶ βράδυ καὶ πρωΐ
πάντοτ' ἀκούετ' ἡ βοή
κούκου, κούκου, κούκου, κούκου, κούκου.

Βαθεῖα κ' ἄρατ' ἡ φωνή, λὲς κ' εἶν' ἐξωτικό,
καὶ ἑς παλάτι προσκαλεῖ κρυφὸ καὶ μαγικό,
ποῦ δὲν πατεῖ ποτὲ ψυχὴ
πλὴν ἔσ' ὄνειρο κ' ὅταν ἔχῃ
κούκου, κούκου, κούκου, κούκου, κούκου.

Εἶνε τοῦ δάσους τὸ στοιχεῖο ποῦ ψάλλει χαρῶπο
τὴν ποίησι τῆς μοναξιάς ἑστὸ δάσους τὸ σκοπὸ,
γιατ' εἶνε τόσο φυσικὴ
ἑστὰ δάσ' ἡ τέτοια μουσικὴ
κούκου, κούκου, κούκου, κούκου, κούκου.

IXNEYMΩN.

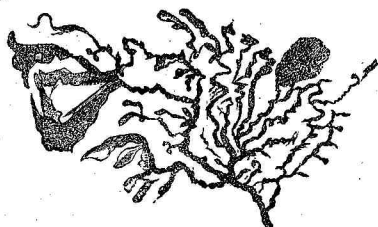
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΜΕΤΕΩΡΙΤΩΝ.

(τέλος).

Κατὰ τὴν θεωρίαν τοῦ Hahn οἱ μετεωρίται συνίστανται ἐκ διαφόρων ζωϊκῶν τύπων· ὁ σπόγγος Οὐρανία κατ' αὐτὸν ἀποτελεῖ περίπου τὰ $\frac{2}{30}$, τὰ κοράλλια τὸ $\frac{1}{20}$ καὶ τὰ κρινοειδῆ τὰ λοιπὰ $\frac{10}{20}$ τῆς ὅλης μάζης. Οὐδεὶς βεβαίως δ' ἀρνήθη, ὅτι παλαιοντολογικαί ἔρευναι δύνανται νὰ γίνωσι μόνον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συγκριτικῆς μεθόδου, διότι ὅταν ἐγὼ π. χ. ἰσχυρίζωμαι, ὅτι ἀπολειψιμὸν ἐστὶν ὁ σπόγγος εἰς θηλαστικὸν καὶ οὐχὶ εἰς ἑρπετόν, ὀφείλω συγχρόνως νὰ φέρω ἀποδείξεις, ὅτι πράγματι τὸ ὅσπου τοῦτο ἔχει τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα ἐνὸς ὁσπου θηλαστικοῦ ζώου, ὅταν δὲ πᾶν ὅ,τι βλέπω ὑπὸ τὸ μικροσκοπίον θεωρῶ καὶ ἀποκαλῶ σπόγγον, κοράλλιον, ἐχινόδερμον ἢ φυτόν, πρέπει ἐν ταύτῃ ν' ἀποδείξω τὴν θεωρίαν μου ταύτην, συγκρίνων τὸ σχῆμα καὶ τὴν ὑφὴν αὐτοῦ πρὸς γνωστοὺς ὁργανισμούς. Ἡ ἀπόδειξις αὕτη δύναται νὰ γίνῃ μόνον ἐπὶ τῶν σκληρῶν μερῶν τοῦ ὁργανισμοῦ, καθότι σπανιότατα μόνον εἶνε δυνατόν νὰ διατηρηθῇ ἡ μορφή τῶν μαλακῶν δι' ἀποτυπώσεως αὐτῶν εἰς τὴν περικλείουσαν πετρώδη μάζαν.

Ἄπαντες οἱ δυνάμενοι ν' ἀπολιθωθῶσι σπόγγοι ἔχουσι σκελετὸν ἐκ βελονῶν ἰδιορρυθμῶς ἐσχηματισμένων, ἐν τούτοις οἱ λεγόμενοι οὐράνιοι οὐδὲν ἔχουσιν δεικνύνουσιν ἐκ τῶν χαρακτηριστῶν ἐκείνων, οἵτινες ἰδιάζουσιν εἰς τοὺς σπόγγους. Ὁ καθ' ἑν. Κάρολος Vogt διὰ μακρῶν καὶ ἐν πρὸς ἐν ἐξήλεγγεν ὅλα τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ Hahn καὶ ἀπέδειξεν ὅτι οἱ θεωρούμενοι οὗτοι σπόγγοι δὲν εἶνε σπόγγοι, τὰ νομιζόμενα κοράλλια δὲν εἶνε τοιαῦτα καὶ τὰ οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ἐπιδεχόμενα κρινοειδῆ οὐδαμῶς ὑπάρχουσι.

Ὁ σκελετὸς κοραλλίου τινὸς συνίσταται ἐκ κρυστάλλων, οἱ ὅποιοι καὶ μόνοι διατηροῦνται κατὰ τὴν ἀπολιθώσιν, διότι ἅπαντα τὰ λοιπὰ μαλακὰ μέρη καταστρέφονται. Μόνον δὲ ἡ διάταξις καὶ τὸ σχῆμα τῶν κρυστάλλων τούτων περὶ τὰ ἐξαφανισθέντα μαλακὰ μέρη δύναται νὰ ὁδηγήσῃ ἡμᾶς εἰς τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ὁργανισμοῦ ἐκείνου, τοῦ ἔχοντος συγγένειάν τινα πρὸς ταῦτα. Σωρεῖται τις κρυστάλλων ἐκ τῆς βάσεως κο-

Σχῆμ. 9.

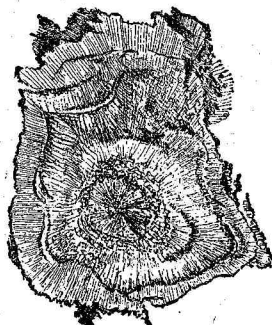
ραλλίου τινὸς αὐτὴ κατ' ἐαυτήν, ἔστω καὶ ἂν ἀκόμη διὰ θραύσεως ἀπεκόπη ἀπὸ τοῦ λοιποῦ μέρους τοῦ κοραλλίου, οὐδὲν διακρίνεται ἀπὸ σωρείας συνήθων κρυστάλλων ἀνδροειδῶς ἀσβέστου. Αἱ ἀπολιθωθεῖσαι ἀκανθὰι τῶν ἐχίνων ἐκφανέστατα δεικνύουσι τὰ αὐτὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἀνδροειδῆς ἀσβέστου ῥήγματα καὶ ἐν τούτοις αἱ ἀκανθὰι αὗται εἶνε ὅργανα ζώου. Οἱ κρυστάλλοι λοιπὸν καὶ αἱ διαρρογαὶ τῶν φύλλων δὲν δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι ὡς ἀπόδειξις ἐναντίον τῆς ὁργανικῆς ἀρχῆς τῶν ἐν λόγῳ ὁσπιδων. Εἰς διάφορα παρασκευάσματα ἐξ ἀερολίθων ἀνευρίσκομεν τύπους καὶ σχήματα μάλιστα ἢ οὐδὲν διακρινόμενα ἀπὸ ὁργανικῶν τύπων. Παράδειγμα ἔστω ἡ ἀνωθὶ εἰκὼν (Σχῆμ. 9) μικροσκοπικὸς φύκος, 500^μ μεγεθυθέντος. Οὐδὲν εὐχερέστερον ἢ ν' ἀποδείξῃ τις ἐπ' αὐτοῦ τὴν λεπτὴν διακλάδωσιν καὶ τὰ φυλλώματα, προσέτι δὲ καὶ αὐτὰς τὰς

σπερματοειδῆς, ὡς ἐξωγραφήθησαν ὑπὸ τοῦ Hahn ἐν τῇ σπογγοειδεῖ οὐρανίᾳ, ὅτε αὕτη ἦτον ἀκόμη φυτόν. Τὸ τμήμα τοῦτο ἐλήφθη ἐκ τῆς λάβας τῆς Αἰτνης, ἣ ὁποία εἶχεν ἐρημώσῃ τὴν Κατάνην ἐν ἔτει 1669. Τὰ αὐτὰ φαινόμενα δεικνύει καὶ τμήμα τι ξύλου (Σχῆμ. 10) ἐν κατατομῇ,

διότι ἐν αὐτῷ εὐκρινῶς δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν τὰ διάφορα κύτταρα, ἐγκαρσίους ἐκκρίσεις, ἀντιστοιχοῦσας πρὸς διακλάσεις τοῦ στελέχους, — εἶνε δὲ κρυστάλλος, εὐρεθεὶς ἐν Τυρολίᾳ, ἣ δὲ ἐπομένη εἰκὼν (Σχῆμ. 11) δεικνύει ἐγκάρσιον διατομὴν ὁμοίου κρυστάλλου, διὰ τῆς παρατηρήσεως τῆς ὁποίας πειθόμεθα, ὅτι οἱ περὶ τὸ κέντρον κύκλοι ἀκριβῶς ἀνταποκρίνονται πρὸς τὰ κυκλικὰ στρώματα καὶ τὰς ἐκ τοῦ μυελοῦ ἐκπεμπομένας ἀκτῖνας τοῦ ξύλου. Ἐάν δὲ ἀνευρίσκετο ἔτερον τμήμα, κατὰ τὴν ἐγκάρσιον διατομὴν τοῦ ὁσπιδου (Σχῆμ. 12) παρατηρήθησαν μεταξὺ τῶν διαφόρων κυκλικῶν ζωνῶν καὶ γωνιάδεις κρυστάλλοι, ἡ δὲ

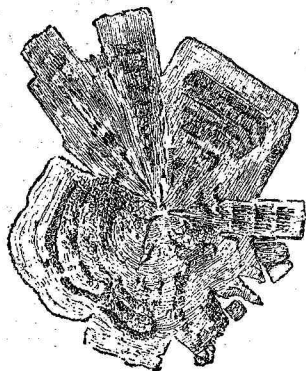
Σχῆμ. 10.

Σχῆμ. 11.

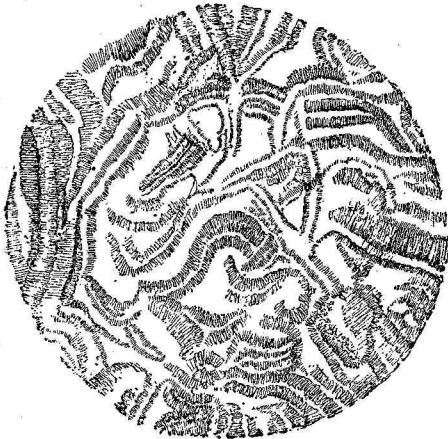
νατὸς τις πράγματι νὰ πιστεῦσῃ, ὅτι ἐφυτρώσε ξύλον ἐκ τῆς λάβας. Οὐδεὶς ἐπίσης δ' ἀρνήθη ὅτι οἱ κρυστάλλοι τοῦ παρετεθειμένου διορίτου (Σχῆμ. 13), τοῦ εὐρεθέντος ἐν Νασσάου, ἔχουσι καταπληκτικὴν ὁμοιότητα πρὸς τὰ σχήματα, ἃ δεικνύουσι τὰ κοράλλια ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ὀνομάζονται μαιανδρίνοι. Ἐπίσης ὁμοῦς οὐδεὶς δ' ἀποδώσῃ ποτὲ εἰς τὸν διορίτην θαλασσίαν καταγωγὴν, ἔτι δὲ ὀλιγότερον εἰς τὸν λεγόμενον φωνόλιθον (Σχῆμ. 14), τὸν εὐρεθέντα εἰς τὰς ὑπώρειας ὄρους τινὸς τῆς Ἰσπανίας.

Διὰ τῶν πειραμάτων τοῦ Καρλόλου Vogt καὶ τοῦ Denis Monnier ἀπεδείχθη, ὅτι ἐξ ὁσπιδων ὅλως διόλου ἀνοργάνων δύνανται τις προαιρετικῶς νὰ κατασκευάσῃ ὁπόταν θέλῃ τύπους ὁργανικοῦς, οἷον σωλήνας, θυλάκους, κύτταρα, τὰ ὁποῖα ὑπὸ ὠρισμένους τινὰς ὄρους πάντοτε εἶνε τὰ αὐτά. Τὸ πείραμα γίνεται εὐκόλως, οὐδέποτε ἀποτυγχάνει καὶ διὰ τοῦτο διδομεν ἐνταῦθα ὁδηγίαν τινὰ περὶ τοῦ τρόπου, κατ' ὃν γίνεται. Πᾶς ὁ ἔχων μικροσκοπίον δύναται νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἀπλουστάτην ταύτην δοκιμήν. Θειοῦχον μεταλλικὸν ἄλας τρίβωμεν εἰς λεπτοτάτην κόκκιν, πρὸ πάντων θειοῦχον ὀξεῖδιον ἢ χαλκοῦ ἢ σιδήρου ἢ ψευδαργύρου, διότι ταῦτα ἀπο-

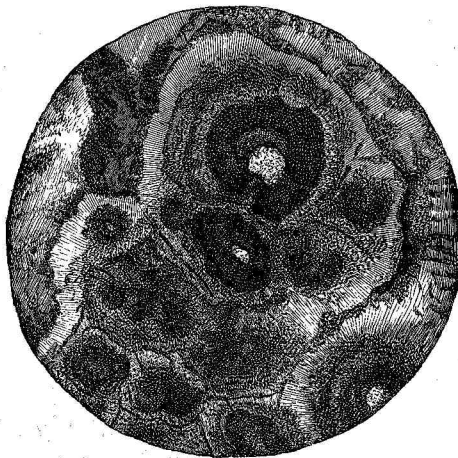
Σχῆμ. 12.

δίδουσι τὰς καλλίστας εἰκόνας. Ἐἵτα φέρομεν ἐπὶ τινος συνήθους ὑαλίνης πλακὸς σταγόνα πυριτιούχου νατρίου, διαλελυμένου ἐν τῷ ὕδατι. Ἡ διάλυσις ὁμῶς πρέπει νὰ ᾔη τόσον ἀραιά, ὥστε ἡ σταγὼν νὰ διατηρῇ ἀκόμη

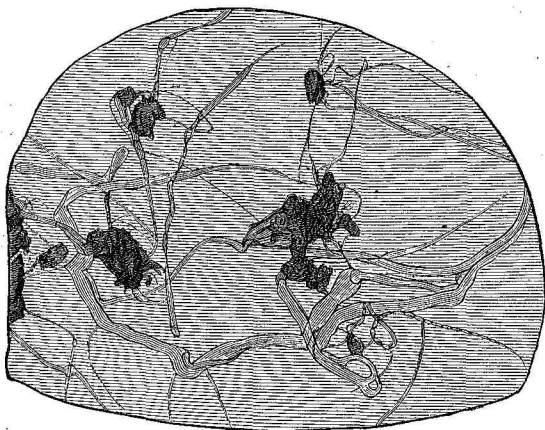
Σχῆμ. 13.

ἐπὶ τῆς πλακὸς ἀκριβῶς τὸ ἡμισφαίριον αὐτῆς σχῆμα. Ἐπὶ τῆς σταγόνος ταύτης ῥίπτομεν ὀλίγην κόνιν ἐκ τοῦ μεταλλικοῦ ἁλτος, τοῦ ὁποίου δραγμῖδά τινα τρίβομεν μεταξὺ τῶν δακτύλων

Σχῆμ. 14.

καὶ ὕστερον παρατηροῦμεν ὑπὸ μεγέθυνσιν 50—100 διαμέτρ. Ἐκαστος κόκκος κόνωως περιβάλλεται ὑπὸ κυτταρώδους μεμβράνης καὶ ἐκ ταύτης ἀναπτύσσονται θύλακοι ἢ σωληνες κυκλικοί, ἔχοντες εὐδιάκριτον ὕμενα, ἐκτεινόμε-

Σχῆμ. 15.

νοι ὑπὸ τὰ ὁμματα τοῦ παρατηρητοῦ, ἐξαπλούμενοι, καὶ διὰ τῶν παρεῶν βιαίως πληρούμενοι ὑπὸ κόκκων καὶ ἅμα ὡς ἐξαντληθῇ ἡ ἀντίδρασις, ἀποπερατούμενοι εἰς κεκλεισμένας καὶ ὀξείας αἰχμάς. Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ οἱ κόκκοι συναθροίζονται συγχά-

κεις ἐπὶ τῶν παρεῶν, οὐχὶ σπανίως δὲ καὶ περὶ τὸν ἄξονα τοῦ θυλάκου, οὕτως ὥστε πολλὰκις σωληνες σχηματίζονται ἐκ θειούχου ὀξειδίου ψευδαργύρου κατ' οὐδὲν διαφέρουσι συνήθους νευρικῆς ἰνός, ἐν ᾧ ἄλλοι, ἐκ θειούχου ὀξειδίου χαλκοῦ (Σχῆμ. 15) σχηματίζονται, εἶνε ὁμοίωτατοι πρὸς τοὺς ἐν τῷ σταθίῳ τῆς αὐξήσεως αὐτῶν εὐρισκομένους γονιμοποιούς θυλάκους τῶν τετρασπόρων.

Ἐν τούτοις ἐνταῦθα οὐδὲν ἀπολύτως ὑπάρχει τὸ ὁργανικόν· χημικῶς καθαρὰ ἀνόργανοι οὐσίαι παράγουσιν ἐν πάσῃ περιπτώσει τὰ σχήματα ταῦτα, τὸ δὲ εὖρος καὶ μήκος τῶν σωληνῶν, ἢ ζωηρότης μεθ' ἧς μεγεθύνονται, τὸ ποσὸν τοῦ καθιζήματος τῶν κόκκων ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἐξαρτῶνται ἐκ δευτερευουσῶν περιστάσεων, αἵτινες ὁμῶς οὐδεμίαν βλάβην προξενοῦσιν εἰς αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ φαινόμενον.

Ἄν ἀντὶ χαλκοῦ λάβωμεν νεύκλον ἢ κοράλλιον, τὰ σχήματα φαίνονται τροποποιημένα. Τὸ κύτταρον εἶνε τώρα παχύτερον καὶ στερεώτερον, οἱ σωληνες προεκτείνονται μόνον ἐξ ἑνὸς μέρους, πληροῦνται πυκνότερον ὑπὸ κόκκων, ἐν ᾧ αἱ περιβάλλουσαι αὐτοὺς μεμβράναι ἔχουσιν ὑπόφαιον ὄψιν. Ἄν δὲ ἀντὶ τοῦ πυριτιούχου νατρίου ληφθῇ ἑνωσίς τις τιτάνου μετὰ ζαχαρώδους, πάλιν σχηματίζονται οἱ αὐτοὶ θύλακοι καὶ σωληνες.

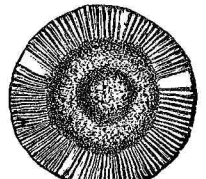
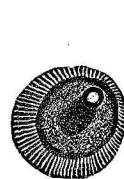
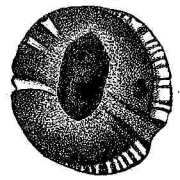
Ἄπαντα τὰ ἀνθρακινὰ ἀλάλια σχηματίζουν σφαιρικά ἢ ὀσειδῆ κύτταρα μετὰ μικρῶν σωληνῶν, ἐκ τοῦ μέσου ἐκπεμπομένων καὶ ἐκβαλλόντων εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ ὅπως οἱ θύλακοι τόσον σταθερῶν, ὥστε τὸ σχῆμα τῶν κυττάρων τούτων καὶ τῶν σωληνοειδῶν πόρων των δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς μέσον ἀναλύσεως, διότι π. χ. εἰς μίγματα διανθρακινῶν ἢ μονοανθρακινῶν ἀλάτων τὴν ἀνάμειξιν δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν ἐκ τοῦ σχήματος τῶν κυττάρων τούτων. Οὕτω π. χ. διανθρακινὸν κάλιον μετὰ τοῦ μνημονευθέντος βευστοῦ παράγει παχέα κύτταρα μετὰ σωληνοειδῶν πόρων, ἐχόντων μᾶλλον σχῆμα κώνου (Σχῆμ. 16), τὸ δὲ διανθρακινὸν νάτριον σχηματίζει κύτταρα μετὰ παχείας μεμβράνης, ἐσωτερικοῦ χώρου καὶ πυρήνος, καὶ μετὰ πολυπληθῶν πυρηνούχων σωληνοειδῶν πόρων (Σχῆμ. 17, ἐνθα ἐν τῇ μικροτέρᾳ εἰκόνι τὸν ἐσωτερικὸν χῶρον δεῖκνύει μία φουσαλὶς ἀέρος περιεκλεισμένη· τέλος τὸ Σχῆμ. 18 δεῖκνύει κύτταρα ἐξ ἀπλοῦ ἀνθρακικοῦ νατρίου σχηματισθέντα καὶ φέροντα φωτεινοὺς σωληνας ἀνοιγομένους εἰς τὴν περιφέρειαν.

Ἐξ ὧν τῶν ἀνωτέρω δῆλον γίνε-ται, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀπόλυτος διαφορὰ με-ταξὺ ὁργανικῆς καὶ ἀνοργάνου μορφῆς καὶ διὰ τοῦτο δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἐξ ὀρυκτολογικῆς ἀπόψεως ἀποδεικνύεται, ὅτι δεδομένη τις μορφή δὲν δύναται νὰ ᾔη ἀνόργανος τύπος. Ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ περὶ τῶν ὁργανισμῶν ἐν τοῖς ἀερολίθοις ἔπρεπε μᾶλλον νὰ ἐρευνήσωμεν ἐξ ἀρχῆς, ἂν οἱ λεγόμενοι σπόγγοι ἀληθῶς ἔχωσι τὴν κατασκευὴν τῶν γνωστῶν σπόγγων, ἂν τὰ κοράλλια τὴν τῶν ἀληθῶν κοραλλίων καὶ ἂν τὰ κρινοειδῆ συνεφύωνον πρὸς τὰ πραγματικὰ θαλάσσια κρῖνα καθ' ὅλας τὰς λεπτομερείας τῆς κατασκευῆς αὐτῶν.

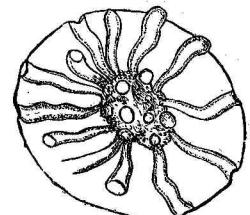
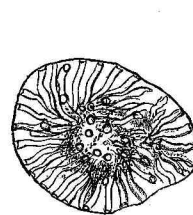
Ἐν τούτοις, ὡς καὶ ἐν πάσῃ ἄλλῃ ἐργασίᾳ, ὅσον ἐμβριθῆς καὶ εὐ-συνείδητος καὶ ἂν ὑποτεθῇ αὕτη, οὕτω καὶ ἐνταῦθα δύναται τις ν' ἀπο-πληθῇ, ὅταν ἀκολουθῇ μίαν καὶ μόνην μέθοδον, οὐδ' ἐνὸς βλέμματος ἀξίων οὔτε τὰ πρὸς δεξιάν, οὔτε τὰ πρὸς ἀριστεράν κείμενα, καί, ὡς ἐν ὑπὸ σταθερᾶς τινος ἰδέας καταληφθεὶς, θέλων τὰ πάντα εἰς αὐτὴν νὰ ὑπαγάγῃ καὶ ἐφαρμόσῃ. Ὅπως οἱ πνευματισταὶ πανταχοῦ βλέπουσι πνεύματα, οἱ δὲ μαγνητισταὶ πανταχοῦ αἰσθάνονται τὸ μαγνητικὸν βευστόν, οὕτω καὶ ὁ παρασυνθεὶς εἰς τοὺς ὁργανισμοὺς τῶν μετεωριτῶν πανταχοῦ βλέπει ὁρ-γανικὰς μορφὰς καὶ τύπους καὶ τὸν μηδεμίαν ἀμφιβολίαν ἐπιδεχόμενον κρύσταλλον θεωρεῖ βάσιν, ἐφ' ἧς ἐποικοδομεῖ τὴν ὁργανικὴν φύσιν τοῦ σύμπαντος. Τοιαῦτα πλάναι δὲν βλάπτουσι τὴν ἐπιστήμην, ἀλλὰ μᾶλλον τὴν ὠφε-λοῦσι, διότι προκαλοῦσι νέας καὶ ἐπιμελεστεράς ἐρεῖνας. Ἄλλ' ὁ μὴ με-μυημένος εἰς τὰ μυστήρια τῆς ἐπιστήμης ὀφείλει καλῶς τῇ πίστει νὰ πα-ραδέχεται πᾶν ὅτι προσφέρεται αὐτῷ ὡς ἀποδεδειγμένον καὶ παρατηρη-μένον· αὐτὸς δὲν ἔχει τὰ μέσα, ὅπως κρῖνα τὰ προσφερόμενα, ἀνακαλύψῃ τὰς πηγὰς τῶν ἐσφαλμένων καὶ ἐκ τῆς ἀτάκτου σωρείας ἐξαγάγῃ καὶ ἐκ-

Σχῆμ. 15.

Σχῆμ. 17.

Σχῆμ. 18.

λεπίσση τὴν ἀλήθειαν. Ἐν τούτοις ἂς υποθέσωμεν πρὸς στιγμήν, ὅτι πράγματι ὑπάρχουσιν ὀργανισμοὶ ἐν τοῖς μετεωρίταις, ὅτι οὗτοι συνίστανται ἀποκλειστικῶς ἐκ ζωϊκοῦ συμπύκνματος, ἐκ σπογγώδους, κοραλλιῶδους καὶ κρινοειδοῦς πετρώδους μάζης, καὶ ὅτι μεγάλη ὁμοιότης ὑπάρχει μεταξύ αὐτῶν καὶ τῶν κατωτάτων τάξεων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ζώωντων πλασμάτων, καὶ τῷ ὄντι ἡ ὁμοιότης αὕτη ἀπεδείχθη πλέον τρανώτατα. Ὅποιά τινα συμπεράσματα θὰ ἐξαγάγωμεν ἐκ τούτου; Βεβαίως οὐδὲν πλέον ἢ ὅτι οἱ ἀστρονόμοι ἐκείνοι, οἵτινες μετὰ τοῦ Φλαμμариῶν πρεσβεύουσι τὴν ὑπαρξίν οἰκουμένων οὐρανίων σωμάτων, ἔχουσι πλήρως δίκαιον, ὅτι ἴσως εἰς ἄλλα ἡλιακὰ συστήματα, ὧν τσαύτη πληθὺς ὑπάρχει, καὶ δὴ καὶ εἰς αὐτὸ τὸ τοῦ ἡμετέρου ἡλίου ὑπάρχουσι πλανῆται, ἔχοντες τὰς αὐτὰς πρὸς τὴν γῆν σχέσεις καὶ πεπρωτισμένοι δι' ὧν ἐκείνων τῶν προσόντων, ἅτινα εἶνε ἀναγκαῖα εἰς τὴν ἐν τῷ ὕδατι διαβίωσιν τῶν κατωτάτων ὀργανισμῶν καὶ ὅτι οἱ μετεωρόλιθοι προέρχονται ἐκ τοιούτων οὐρανίων σωμάτων. Πολλοὶ ἀστρονόμοι ἤδη εἶνε σχεδὸν πεπεισμένοι, ὅτι αἱ σχέσεις καὶ οἱ ὅροι οὗτοι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐκπληροῦνται ἐπὶ τῆς Ἀφροδίτης.

Οὐδεὶς βεβαίως θὰ δειλίσῃ ποτὲ νὰ υποτιμήσῃ τὴν ἀξίαν τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης.

Ἡ νηφάλιος ὁμῶς τῆς φύσεως ἔρευνα δὲν δύναται οὐδὲ βῆμα περαιτέρω νὰ προχωρήσῃ. — Οἱ ὀργανισμοὶ ἄλλου τινὸς οὐρανοῦ σώματος

οὐδὲ γὰρ δύναται νὰ εἴπωσιν ἡμῖν πλεόντερον περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὀργανικοῦ βίου, περὶ τῆς σχέσεως τοῦ ἀνοργάνου πρὸς τὸν ὀργανικὸν καὶ ἐνὶ λόγῳ περὶ ὧν τῶν ζητημάτων τοῦ ὀργανικοῦ κόσμου, ἢ οἱ ὀργανισμοὶ αὐτῆς τῆς γῆς, — ἔτι δὲ ὀλιγώτερον δύναται νὰ διαφωτίσωσιν ἡμᾶς, καθ' ὅσον, ὡς ἰσχυρίζονται αὐτοὶ οἱ ἀνακαλύψαντες αὐτοὺς, οὐδεμία ὑπάρχει διαφορὰ μεταξύ αὐτῶν καὶ τῶν γῆινων ὀργανισμῶν, ἐπομένως θὰ ἐγεννήθησαν καὶ θὰ ἔζησαν ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας. Οἱ οὐρανόθεν καταπίπτοντες σιδηροὶ ὄγγοι δὲν λέγουσιν ἡμῖν τι πλεόντερον τοῦ βασιλῆως τοῦ σιδήρου τοῦ Ὀβιφάκ ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου πλανήτου — ἀμφότεροι δὲ μάλιστα, οὐδὲν δύναται νὰ διδάξωσιν ἡμᾶς περὶ τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς καὶ τῶν ἄλλων οὐρανίων σωμάτων, διότι καὶ ὁ βασιλῆς καὶ ἡ λάβα οὐδέποτε ἐξέρχονται ἐκ βάθους μείζονος τῶν 20 χιλιομ. — Ἀλλ' ὅλα ταῦτα ποίαν σχέσιν δύναται νὰ ἔχωσι πρὸς τὴν καθόλου διάταξιν τοῦ σύμπαντος; — Οὐδεμίαν οὐδέποτε λοιπὸν πρέπει νὰ ἰσχυρίζωμεθα, ὅτι θὰ μετατραπῇ ἡ περὶ τοῦ κόσμου ἡμετέρα θεωρία καὶ ὅτι δύναται νὰ μεταβληθῇ ἡ ἰδέα ἡμῶν περὶ τοῦ σύμπαντος διὰ μόνης τῆς ἀποδείξεως, ὅτι ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα οὐράνια σώματα ἔχοντα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας των καὶ εἰς τὸ λίαν ἀσήμαντον βάθος τῶν 10—20 χιλιομ. τὰς αὐτὰς φυσικὰς, χημικὰς καὶ ὀργανικὰς σχέσεις, ὡς γνωρίζομεν καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ὑπαρχούσας.

B. X.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΟΥ ΠΕΠΡΩΜΕΝΟΥ

ὑπὸ

I. ΤΟΥΤΓΕΝΙΕΦ.

(τέλος).

XVI.

— Λοιπὸν εἶδες τὸν Ἥλιον, ἠρώτησα, καὶ πῶς τὸν εἶδες; Ζῇ ἀκόμη;

— Μάλιστα καὶ τὸν ὠμίλησα.

Διὰ μιᾶς ἀνεκουφίσθην.

— Κάθηται ὑποκάτω ἐνὸς δένδρου περιτυλιγμένος εἰς τὸν μανδύαν του Ἐγὼ τοῦ εἶπα: Κύριε Τεγλέφ, σὰς παρακαλῶ ἐλθε εἰς τὸ 'σπῆτι, ὁ κύριος Ριεδελ ἀνησυχεῖ πολὺ διὰ σὰς. Καὶ αὐτὸς μοῦ λέγει: Καὶ διὰ τί ν' ἀνησυχῇ χάριν μου; Ἦθελον νὰ κινήθῃ ὀλίγον ἐλευθέρως, ἔχω κεφαλόπονον. Πήγαυε 'στὸ 'σπῆτι, ἐγὼ θὰ ἔλθω κατόπιν.

— Καὶ σὺ 'πήγες; ἐφώνησα καὶ συνεκρότησα τὰς χεῖρας.

— Καὶ τί ἔπρεπε νὰ κάμω; . . . ἂν μὲ διέταξες ν' ἀπομακρυνθῶ, 'μποροῦσα νὰ μένω;

ἽΟλοι οἱ φόβοι μου ἐπανῆλθον πάλιν διὰ μιᾶς.

— Ὁδήγησέ με ἀμέσως πρὸς αὐτόν, ἀμέσως! Ἄχ, Συμεῶν, δὲν ἔπρεπε νὰ φερθῆς τοιουτοτρόπως! Εἴν' ἐδῶ κοντά;

— Μάλιστα ὅλως διόλου κοντά. Ἐκεῖ 'ποῦ ἀρχίζει τὸ δάσος . . . ἐκεῖ κάθεται . . . κοντὰ εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ.

— Λοιπὸν πηγαίνομεν γλήγορα.

ἽΟ Συμεῶν προηγεῖτο.

— Νά, ἰδέτε, παρακαλῶ· ἂν πάρωμε τὸ δρόμο τοῦ ποταμοῦ, ἀμέσως εἴμεθα ἐκεῖ.

Ἄντι ὁμῶς νὰ φθάσωμεν ἐκεῖ, εἶρομεν τάφρον πρὸ κενοῦ ἀχυρῶνος

— Ἄ, στάσου! ἐφώνησεν αἰφνης ὁ Συμεῶν, 'πήγαμε πολὺ πρὸς τὰ δεξιὰ . . . ἀπ' ἐδῶ πρέπει νὰ γυρίσωμεν ἀριστερά.

Καὶ ἐστράφημεν ἀριστερά καὶ ἐχώθημεν εἰς τόσον πυκνὴν γλῶν, ὥστε μόλις ἠδυνήθημεν ν' ἐξέλθωμεν αὐτῆς. Καὶ ἔπειτα αἰφνης ἠσθάνθημεν τὸ ἔδαφος ἐλῶδες ὑπὸ τοὺς πόδας μας καὶ τῇδε κἀκείσε ὑπο βρύων κεκαλυμμένας θέσεις, τὰς ὁποίας οὐδέποτε εἶχον ἰδεῖ ἄχρι τοῦδε . . . πάλιν ἐπεστρέψαμεν, καὶ ἰδοὺ ἀναφαίνεται πρὸ ἡμῶν μικρὸς καὶ

ἀπότομος λόφος· ἐπ' αὐτοῦ ἴστατο ἀγροτικὴ καλύβη, ἐξ ἧς ἐφθανε μέχρις ἡμῶν εἰδὸς τι βόγγου. Ὁ Συμεῶν καὶ ἐγὼ ἐφωνήσαμεν ἐπανειλημμένως, ἕως ὅτου τέλος ἐκινήθη τι ἐν αὐτῇ, ἡ ἐξ ἀχύρου στέγη ἐκινήθη καὶ βραχνή τις φωνὴ ἀπήντησε: Ποῖος εἶνε;

Πάλιν ὑπεστρέψαμεν . . . οὐδὲν ἄλλο ἐξετείνετο πρὸ ἡμῶν ἢ πεδιάς, ἀπέραντος πεδιάς

— Ποῦ νὰ διευθυνθῶμεν; ἠρώτησα ἐν ἀπελπισίᾳ τὸν Συμεῶν.

— Αἶ, βλέπετε, κύριε, νομίζω ὅτι ὁ Σατανᾶς ἐβαλεν ἐδῶ τὸ χέρι του.

Ἦρχισα νὰ ὀργίζωμαι ἐναντίον του . . . ἀλλὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν ἤκουσα ἐλαφρὸν ἤχον. Ἦτον ὁμοιος τρόπον τινὰ πρὸς τὸν θόρυβον, ὃν προξενεῖ πῶμα ἐξαγόμενον ἐκ στενοῦ στομίου φιάλης. Ὁ ἤχος ἐφαίνετο προσελθὼν ἐκ τῶν ἐγγύς. Διὰ τί ὁμῶς ἐφάνη εἰς ἐμὲ τόσον ἀλλόκοτος; Περὶ τούτου δὲν ἠδυνάμην μακρότερον νὰ σκεφθῶ καὶ διηυθύνθην εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο.

ἽΟ Συμεῶν με ἠκολούθει. Μετὰ τινὰς στιγμὰς εἶδομεν πρὸ ἡμῶν διὰ τῆς ὀμίχλης ὕψηλόν τι καὶ ἐκτεταμένον ἀντικείμενον.

— Αὐτὸ εἶνε τὸ δάσος! ἐφώνησε φαιδρῶς ὁ Συμεῶν, βλέπετε, ὁ κύριός μου κάθηται ἀκόμη ὑποκάτω τοῦ δένδρου ἐκεῖ θποὺ τὸν ἀφῆκα.

Παρετήρησα πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο καὶ πράγματι εἶδον ἄνθρωπον καθήμενον ὑπὸ δένδρον. Ἐδραμον πρὸς αὐτόν, — ἀνεγνώρισα τὸν μανδύαν τοῦ Τεγλέφ, ἀνεγνώρισα τὴν μορφήν του καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ στήθους κεκλιμένην κεφαλὴν.

— Τεγλέφ!! ἀνέκραξα.

Ἄλλὰ δὲν ἀπεκρίθη.

— Τεγλέφ!! ἐπανελάβον καὶ ἔθνηκα τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοῦ ὤμου του, ἀλλ' αὐτὸς ἐκρέμασεν αἰφνης τὴν κεφαλὴν.

Ἄμέσως ἐνηγείραμεν αὐτὸν καὶ ὑψώσαμεν τὸ πρόσωπόν του. Δὲν ἦτον ὠχρὸς, ἀλλ' ἀκίνητος, ἄπνους, οἱ ὀφθαλμοὶ ἐπίσης ἀκίνητοι καὶ ἀνοικτοὶ εἶχον διατηρήσει τὸ ἰδιάζον αὐτοῖς ὑπνηλὸν καὶ „ἄνισον“ βλέμμα